15.10.2024

Sosiaali- ja terveysvaliokunta |

Työllisyysrahaston talouden kehitys 2024 – 2025

Asiantuntijalausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 17.10.2024

HE 150/2024 vp

Antti Klemola

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Työllisyysrahasto

- Työllisyysrahasto on Finanssivalvonnan valvoma itsenäinen laitos.
- Toimintamme perustuu lakiin.
- Rahoitamme toimintamme keräämällä työttömyysvakuutusmaksut.
- Työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitamme työttömyysturvaa, aikuiskoulutusetuuksia, eläketurvaa ja palkkaturvaa.
- Työllisyysrahastolla on suhdannepuskuri maksuvalmiuden turvaamiseksi ja työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaamiseksi.
- Työllisyysrahastolla on oikeus ottaa lainaa velvoitteidensa täyttämiseksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain nojalla. Työllisyysrahaston joukkovelkakirjalaina on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalla, minkä vuoksi rahasto on pörssitiedonantovelvollinen.
- S&P Global Ratings on vahvistanut Työllisyysrahaston luottoluokitukseksi AA+/vakaat näkymät/A-1+ (15.7.2024).

HE 150/2024 vp

- Esitys vuoden 2025 työttömyysvakuutusmaksuiksi

- Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärän alentaminen 0,41 prosenttiyksikköä
  - Palkansaajan maksu olisi 0,59 prosenttia palkasta, joka on 0,20 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2024.
  - Työnantajan keskimääräinen maksu olisi 0,61 prosenttia palkasta, joka on 0,21 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2024. Työnantajan keskimääräiseen maksuun sisältyy 0,02 prosenttiyksikön osuus, jolla rahoitetaan muutosturvaa.
    - Työnantajan alempi maksu olisi esityksen mukaan 0,20 prosenttia palkkasummasta ja ylempi maksu 0,80 prosenttia palkkasummasta

- Hallituksen esitys vastaa Työllisyysrahaston esitystä
- Työllisyysrahasto pitää hyvänä muutoksena, että Työllisyysrahaston ylimääräisestä 50,3 miljoonan euron vuosittaisesta tilityksestä Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahan rahoitukseen luovutaan
- Työllisyysrahasto pitää hyvänä muutoksena myös sitä, että jatkossakin muutosturvalausunnot Työllisyysrahastolle toimittaa KEHA-keskus

Puolivuosikatsaus 2024

1.1.–30.6.2024

Puolivuositulos jäi ennakoidusti alijäämäiseksi, joskin alijäämää syvensi alkuvuonna työttömyysmenojen kasvu

- Työllisyysrahaston keräämien työttömyysvakuutusmaksujen kertymä jäi ensimmäisellä vuosipuoliskolla ennakoidusti vertailukautta huomattavasti matalammaksi. Tämä johtui siitä, että työttömyysvakuutusmaksuja alennettiin merkittävästi vuodelle 2024 Työllisyysrahaston esityksen mukaisesti.
- Rahaston edunsaajilleen maksamat rahoitusuudet puolestaan nousivat selkeästi edellisvuoteen verrattuna. Vertailukautta heikompi talous- ja työllisyystilanne on johtanut työttömyysmenojen kasvuun alkuvuonna.

Luvut ovat miljoonina euroina.

Avainluvut	1.1.–30.6.2024	1.1.–30.6.2023	1.1.–31.12.2023
Työttömyysvakuutusmaksut ja muut tuotot	1 159	1 773	3 627
Maksetut rahoitusetuudet ja hallintokulut	-1 666	-1 478	-2 934
Nettorahoitustuotot	27	22	69
Nettovarallisuuden muutos	**-480**	**317**	**763**
Sijoitusomaisuus ja rahavarat	1 741	1 340	1 869
Saamiset, jaksotukset ja käyttöomaisuusvarat	526	1 010	859
Lyhyt- ja pitkäaikaiset lainat	599	598	599
Työttömyysvakuutusmaksu- ja muut velat	127	177	109
Nettovarallisuus	**1 541**	**1 575**	**2 021**
Työttömyysvakuutusmaksu-% (keskimääräinen)	1,61 %	3,04 %	3,04 %
Palkkasumman muutos-%*	2,1 %	6,1 %	4,6 %
Työttömyysaste (keskimäärin)	8,8 %	7,6 %	7,2 %
Sijoitustuotto-%	1,6 %	1,3 %	4,1 %

*Raportointikauden kumulatiivisen palkkasumman muutos edellisvuoden vastaavaan palkkasummaan. Lasketaan palkoista, joista maksetaan työttömyysvakuutusmaksua.

- **Puolivuotiskatsauksessa päivitetty ennuste vuodelle 2024:**
- Nettovarallisuuden muutos 2024 -700 MEUR
  Nettovarallisuus 1320 MEUR 31.12.2024

Työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitetaan mm. työttömyysturvaa ja aikuiskoulutusetuuksia

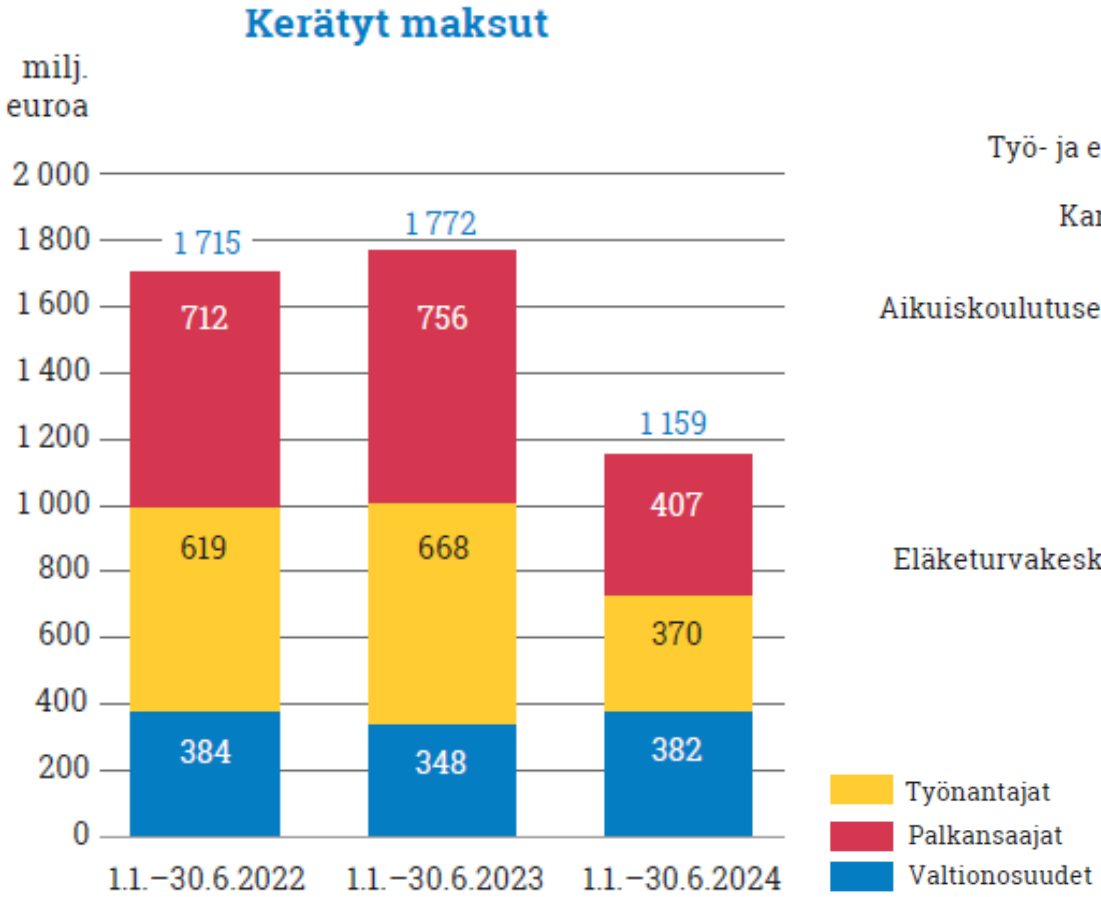

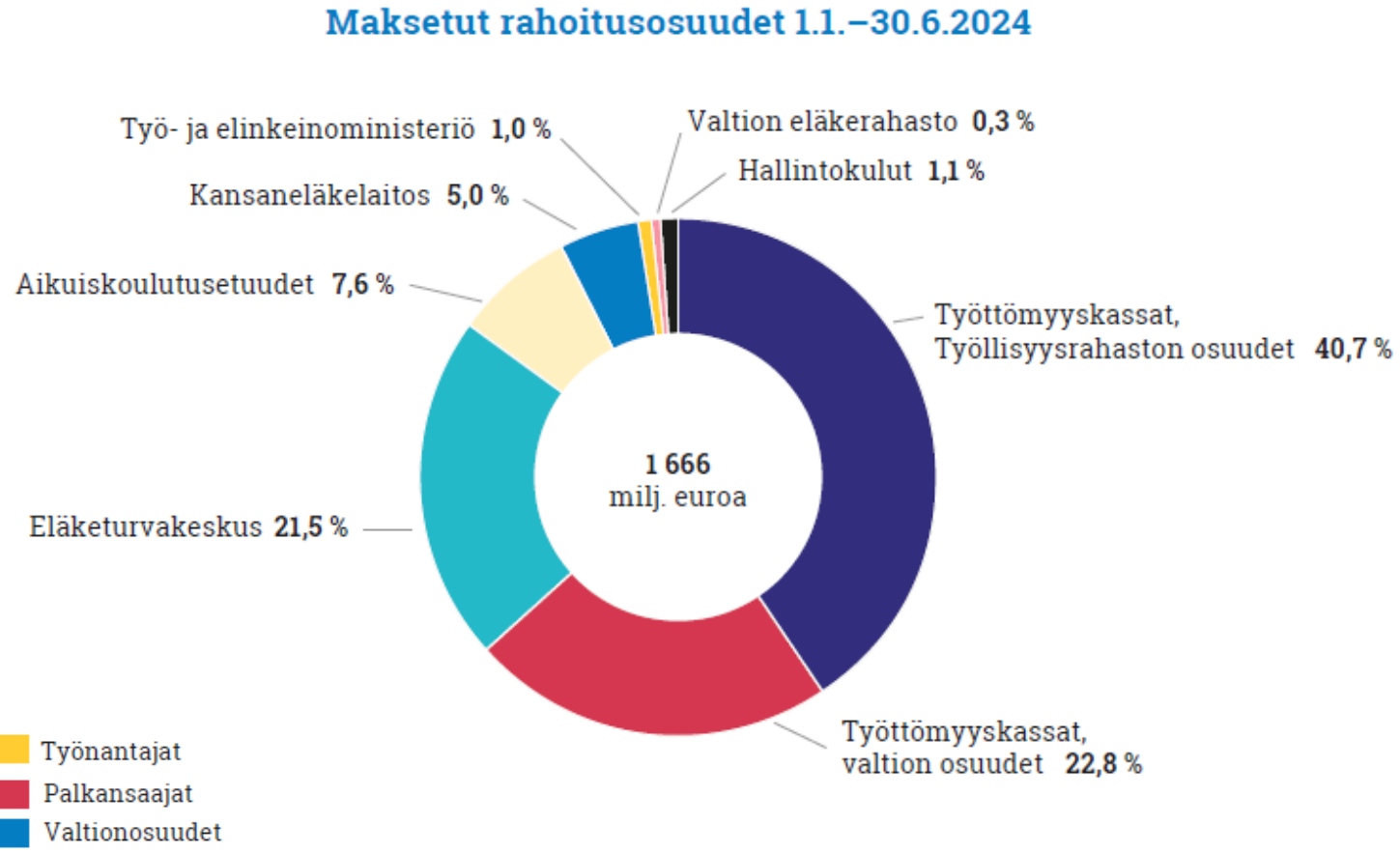

Rahaston suhdannepuskuri palautuu alle enimmäismääränsä vuonna 2024

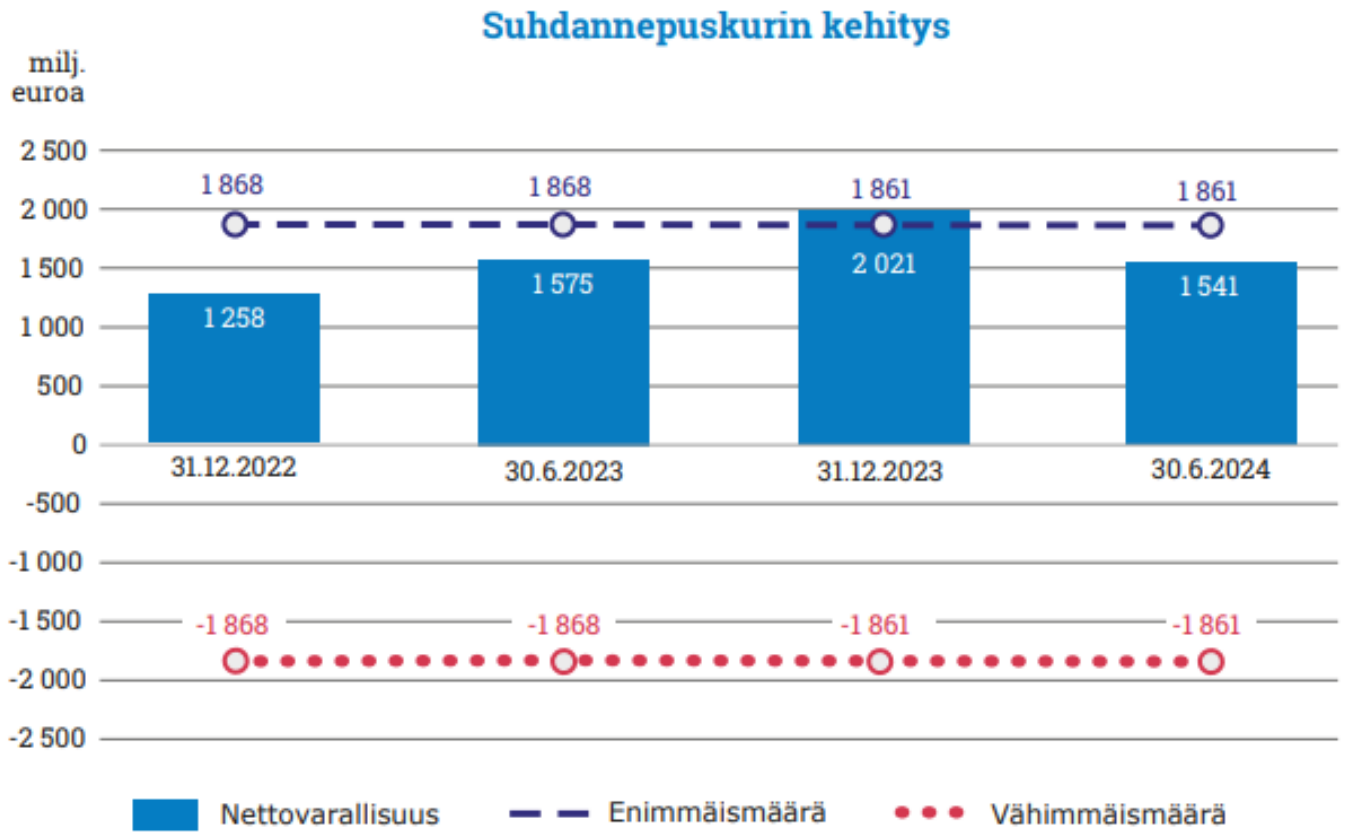

Puolivuotistilinpäätöstä laadittaessa arvioimme, että Työllisyysrahaston nettovarallisuuden muutos olisi noin 700 miljoonaa euroa negatiivinen vuonna 2024, mikä merkitsisi noin 1 320 miljoonan euron positiivista nettovarallisuutta vuoden 2024 lopussa.

15.10.2024

Sosiaali- ja terveysvaliokunta |

Talousarvio ja maksuesitys 2025

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

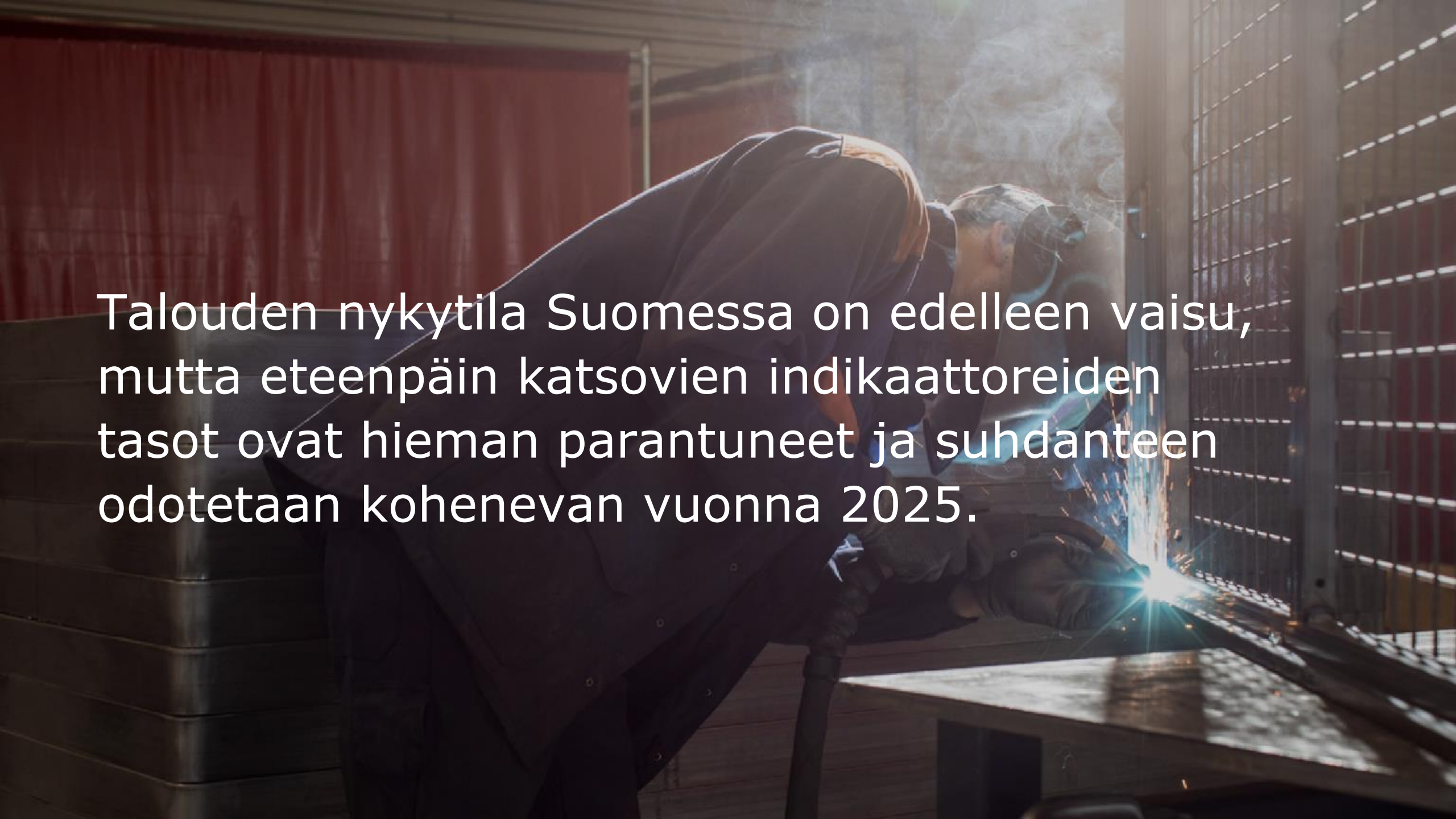
Talouden nykytila Suomessa on edelleen vaisu, mutta eteenpäin katsovien indikaattoreiden tasot ovat hieman parantuneet ja suhdanteen odotetaan kohenevan vuonna 2025.

Talousarvion lähtökohdat ja skenaariot

- **Kansantalouden nykytila** Suomessa on edelleen vaisu, mutta eteenpäin katsovien indikaattoreiden tasot ovat hieman parantuneet ja suhdanteen odotetaan kohenevan vuonna 2025
  - Perusennuste on tasainen, mutta riskejä myös heikentymälle on olemassa
- **Työllisyysrahaston näkymät** vuodelle 2024 ovat heikentyneet vuoden aikana: ennuste vuoden 2024 nettovarallisuuden muutokseksi on n. 700 MEUR negatiivinen ja ennuste nettovarallisuudesta vuoden 2024 lopussa on 1320 MEUR. Vuoden 2025 näkymät ovat parantumaan päin.
- Talousarvion pohjana olevissa skenaarioissa on arvioitu, että **hallitusohjelman kirjaukset ja kehysriihen päätökset** vähentäisivät Työllisyysrahaston menoja n. 200 MEUR vuonna 2024 ja 700 MEUR lisää vuonna 2025
  - Valtaosa lakimuutoksista on jo tehty, mutta pääosan vaikutukset alkavat näkyä vasta syksyllä 2024
  - Hallituksen kehysriihessä huhtikuussa päätettiin hallitusohjelmaan sisältyvien säästöpäätösten kanavoinnista. Päätösten mukaan työttömyysvakuutusmaksujen annetaan muuttua normaalisti ja aiempi 50 miljoonan euron kanavointi puretaan.
- Perusennusteessa **suhdannepuskurin enimmäismäärä** pienenee vähenevien menojen seurauksena
- Talousarvio on laadittu vakioidulla tavalla **skenaarioiden** avulla
  - Työllisyysrahaston perusennusteessa on huomioitu viimeaikainen kehitys ja pankkien/ennustelaitosten arviot tulevasta kehityksestä
  - Riskiskenaariossa on kuvattu heikentyvä työttömyysnäkymä

Työllisyysrahasto perusennuste	2023	Ennuste 2024	Ennuste 2025
Työttömyysaste %	7,2	8,3	8,1
Työttömyysaste muutos	0,4	1,1	-0,2
Työttömät työnhakijat	260 000	281 000	274 000
Palkkasumma muutos %	5,6	2,2	3,3

VM talousennuste 17.6.2024	2023	2024	2025
Työttömyysaste %	7,2	7,9	7,6
Työttömyysaste muutos	0,4	0,7	-0,3
Työttömät työnhakijat*	260 000	277 000	269 000
Palkkasumma muutos %	5,6	1,9	4,3

Työllisyysrahasto riskiskenaario	2023	2024	2025
Työttömyysaste %	7,2	8,7	9,7
Työttömyysaste muutos	0,4	1,5	1,1
Työttömät työnhakijat	260 000	303 500	371 500
Palkkasumma muutos %	5,6	1,3	0,0

*TEM:n ennuste 15.5.2024

Talousarvio ja rahaston talous 2025 eri skenaarioilla

- Näkymät taloudesta ja työllisyydestä, sekä lakimuutosten arvioitu menoja alentava vaikutus, vaikuttivat arvioon työttömyysvakuutusmaksujen alentamisen mahdollisuudesta
- Rahaston tulosennuste v. 2024 on noin 700 M€ alijäämäinen
  - Vuodelle 2024 suunnitellusti alennetut työttömyysvakuutusmaksut sekä odotettua heikompi talous- ja työllisyystilanne heijastuvat tulosennusteeseen
- Tulosennuste 2025 on
  - perusennusteella alijäämäinen n. 350 MEUR
  - VM:n ennusteella alijäämäinen n. 260 MEUR
  - riskiskenaariossa alijäämä on n. 930 MEUR

Talousarvio 2025	Vuosi 2024 ennuste 21.8.2024	Vuosi 2025 Perusennuste	Vuosi 2025 VM ennuste	Vuosi 2025 Riskiskenaario
Työttömyysaste %	8,3	8,1	7,6	9,7
Palkkasumma muutos %	2,2	3,3	4,3	0,0
Työttömyysvakuutusmaksu %, k.a.	**1,61**	**1,20**	**1,20**	**1,20**
Tulos (nettovarallisuuden muutos), M€	-703	-354	-263	-926
Nettovarallisuus (puskuri), M€	**1 318**	**964**	**1 114**	**256**

Talousarvio vuodelle 2025

Luvut ovat miljoonina euroina.

Avainluvut	2024e*	Talousarvio 2025	Muutos
Työttömyysvakuutusmaksut ja muut tuotot ilman valtion ja kuntien osuuksia	1595	1229	-366
Valtion ja kuntien osuudet	695	538	-157
Maksetut rahoitusosuudet, hallintokulut ja nettorahoitustuotot	-2993	-2120	873
Nettovarallisuuden muutos	-703	-354	349
Nettovarallisuus	1318	964	-354
Suhdannepuskurin enimmäismäärä	1700	1198	-502
Työttömyysvakuutusmaksu %, työnantajan keskiarvo	0,82	0,61	-0,21
Työttömyysvakuutusmaksu %, työntekijä	0,79	0,59	-0,20
Palkkasumman muutos-%	2,2	3,3	1,1
Työttömyysaste % (keskimäärin)	8,3	8,1	-0,2

* luvut vuodelta 2024 ovat arvioita ja tilintarkastamattomia

Työllisyysrahaston hallintoneuvoston esitys STM:lle työttömyys-vakuutusmaksuiksi ja muutosturvakertoimeksi vuodelle 2025

Maksutason muutos 2024	Maksut 2024	Maksut 2025 esitys
Palkansaajanmaksu	0,79 %	0,59 %
Työnantajamaksu, alempi	0,27 %	0,20 %
Työnantajamaksu, ylempi	1,09 %	0,80 %
Työnantajamaksu keskimäärin*	0,82 %	0,61 %
Osaomistajamaksu, palkansaaja	0,43 %	0,30 %
Osaomistajamaksu, työnantaja	0,27 %	0,20 %

Muutosturvakerroin

Hallintoneuvosto esittää lisäksi, että vuodeksi 2025 muutosturvamaksun määrittämisessä käytettävä täysi kerroin asetettaisiin olemaan 2,2. Vuonna 2024 kerroin on ollut 2,9.

*Työnantajan keskimääräisessä maksussa on huomioitu muutosturvan rahoitusta 0,03 % vuonna 2024 ja 0,02 % vuonna 2025.

Kiitos!

www.tyollisyysrahasto.fi

@tyollisyysrahasto

@tyollisyysrhsto

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

